

Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 04 : De Bellerophonte

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[128-129\] : De Bellerophonte](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre IX

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - IX, 04 : De Bellerophonte](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 05 : De Bellerophon](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 04 : De Bellerophon](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Francfort, 1581 - IX, 04 : De Bellerophonte, 1581

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 03/02/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/6050>

Copier

Présentation du document

Publication Francfort, André Wechel, 1581

Exemplaire Regensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Format in-8

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination pp. 961-965

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Bellérophon](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

noxios esse amplectendos, huic monstro partem extremam draconis attribuerunt. Non minùs enim cauendus ac fugiendus est is viro prudenti, qui quò tulerit vis iræ & impetus lèratur, quàm draconum & crudelissimarum viperarum còsuetudo. Sic enim refrænandam esse iram antiqui nobis significarunt, aut futurum esse vti nullam hominum nisi stultissimorum amicitiam comparemus. Alij vim rhetoricæ facultatis sub hac fabula contineri arbitrati sunt, qui procemiorum naturam acrem esse voluerunt, modicèq; intumescere: medium orationis carpere, & sublimia sectari propter necessaria sapietiae studia: at extremam partem se tanquam anguem ad medium reflecti summam repetendum, virusq; habere & actimoniam, qua excitet animos auditorum in aduersarios. At de Chimæra latius nunc de Bellerophonte dicatur.

De Bellerophonte. CAP. IIII.

DICTUM est Bellerophon qui Chimæram interemit, patria fuisse Corinthius, & Glauci eius filius, qui natus fuit è Sisypho, vt testatus est Dioxippus Corinthius libro secundo de rebus patriis, & Pausanias in Corinthiacis, qui Bellerophon Hipponus antea dicebatur. Hic vbi Bellerum Corinthium, vel, vt maluit Phœnix Colophonius, Deliadem proprium fratrem; vel, vt Philemon putauit, Pirenen; vt verò Dorotheus Sidonius, Alcimenen, interemisset, nò solum nomen, sed patriam etiam mutauit. Argos igitur profugus adiens à Præto perhumaniter expiatur, & in hospitium capitur. Deinde paucis interiectis diebus Antea, vel, vt alij maluerunt, Schenobœa Præti vxor incredibili amore Bellerophontis capitur: quem cum nullis blanditiis posset ad adulterium allicere, apud Prætum tentatæ pudicitiae accusauit. At Prætus hunc ipse quidè iure antiquæ consuetudinis interficere noluit: quoniam fuit antiquorum consuetudo vt neminem occiderent qui cum edissent, nisi istud accidisset inconsultò: sed ad Iobatem generum suum in Lyciâ misit occidendum, literasq; dedit obsignatas, in quibus criminatio continebatur. Subiunt eandem fortunâ Hippolytus propter amores nouerçæ, & Peleus propter Crætheim Hippolyti filiam, qui tamè ambo post calamitates iniquè acceptas Deorum misericordia pristina incolumitati sunt restituti. Hippolytum, notius est quàm indigeat explicatione, fuisse in vitam

Pp

ab inferis reuocatum: sic enim pleriq; fabulati sunt. Peleus ob amores Cretheis vxoris Acasti, quia noluiſſet illi ad turpitudinem parere, accusatus apud Acastum tentatæ pudicitia in deſerta Pelei montis deductus eſt, atque arbori nudus alligatus vt à feris ſylueſtribus voraretur. dicunt Deos innocentia miſeros Vulcanum ad Peleum ſoluendum miſiſſe, atque enſem illi inſuper donaſſe quo ſeras irruentes poſſet trucidare. ſic igitur ſolutus iuit in Theſſaliam, Acaſtumq; ipſum & vniuerſam Iolcum debellauit, vt inquit Hellanicus Leſbius in rebus Theſſalicis. Cùm verò ſolemnitas quædam per illud tempus in Lycia celebraretur, fuit ab Iobate per nouem dies admiſſus in cõuiuium, ac decimo tandem die Iobates literas à ſocero aperuit. enimuero cùm illam conſuetudinem Iobates etiam leſuaret, hunc quidem ipſe interficere noluit, ſed imperauit vt Chimæram, & Solymos, & Amazonas occideret. quæ omnia teſtatus eſt his verſibus Hom. lib. 3. Iliad.

τῷ δὲ γαῶνι προῖτα ἰππομήνοιο δῖ' Ἀντίκα
 κρυπῆα δὴ φιλότῃ μεγέμεναι· ἀλλὰ τὲν ἦτο
 πᾶθ' ἀρετῶν φρεσίν τε σκίφρονα βιβαροφόντιον,
 ἢ δὲ φθυσσάμενα, προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
 τιδναίμην ὦ προῖτ', ἢ κῆκται βιβαροφόντιον,
 ὅς μ' ἔειλε φιλότῃ μεγέμεναι ἢ κ' ἰδαιούσῃ·
 ὥς φάτο· τὸν δ' ἄεακτα χόλος λάβοι, εἰς ἄκρον
 κτῆται μὲν ῥ' ἀλλήλῃ (σβέσσαστο γὰρ τό γε θυμὸν)
 πέμπει δ' ἑμὲ Λυκίῳ δὲ πόρος δ' ὄχα σήματα λυγρὰ,
 γράψας ὅς περ ἔκλειπται θυμὸν φθόρα πολλὰ.
 δαίμων δ' ἦτο γὰρ πνίγιρ, ὅφρ' ἀπόλειτο.
 αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίῳ δὲ θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πρὸ πῆ-
 ῶν, ὅτε δὲ Λυκίῳ ἦεν, πάνθ' οἱ τὰ βίοντα,
 πρὸ φρονέας μὲν τῶς ἄνδρ' Λυκίῃς θύρεης.
 ἰνὴν μαρξέειναι, καὶ ἰνὴν βοῦς ἱερῶσας·
 ἀλλ' ὅτε δὲ σκῆπτρ' ἰφάνερος δακτύλος ἦεν,
 καὶ τότε μὲν ἰρίει, καὶ ἦτις σήματ' ἰδίδαι,
 ὅππῃ ῥά οἱ γαμβρεῖο πειρὰ προῖται φέρειν,
 Occultoq; ne Vxor Præti mox carpitur igni,
 Clam petis amplexum illius: sed pectora casta
 Flellere non potuit prudentis Bellerophonis.
 Hinc tulit ad Regem mendacia callida Præti:
 Præte precor perem, ni cades Bellerophontem,

Quæ

*Qui cum ferrem mihi, & lectum turpare iugalem,
Tentaui. Regem audita mouere querela,
Cadem deuitat tamen hanc, mens horret ab illa.
In Lyciam ad generum mittens sed tristitia scripta
Huc arcana dedit, luat & pro crimine panas,
Tempore quo Lyciam petiit sed forte Deorum
Festa celebrabant Lyci solennia. Rex hunc
Ut primum Lyciam petiit, Xanthumq; fluentum,
Excipit hospitio peregrinum ritè diebus
Ille nonem, totidemque boues mastrauit ad aras:
Aurora & decimo conspergit lumine terras.*

Quid peteret rogat hunc, soceri tum scripta resignat.

Deinde sequuntur Iobatz iussa, qui ad prædicta pericula Bellerophonem ire imperauit. Erat enim adeo terribilis Chimæra, quæ flammis euomebat, ut proxima quæque combureret, ac igni deuastaret, & pecora interficeret. At verò Dij cognita illius innocentia, eius miserti, Pegasus alatum equum, natum è Neptuno & Medusa, vel, ut alij maluerunt, è sanguine Medusæ, dum eius caput à Perseo caderetur, illi dederunt. quem equum ubi Bargyllus comes vellet capere, calce ictus interiit, atque Bargyllis Caria oppido nomen imposuit. dicunt Mineruam, Chaliniden siue frenatricem cognomento, maximè omnium Deorū opem innocentia Bellerophonis tulisse, quippe quæ prius domitum & freno assuetum Pegasus illi tradiderit. Eo equo vectus Bellerophon primum Chimæram occidit, deinde Solymos & Amazonas debellauit. Hunc ab illis rebus gestis redeuntem & exultantem multi è Lyciis in insidiis collocati repente adoriuntur, quibus omnib. profligatis cum Bellerophon incolumis ad Iobatem reuertisset, eius virtutem & fortitudinem admiratus Iobates Philonoen filiam in matrimonium illi dedit, cumq; generū sibi asciuit, è qua Bellerophon Mandrum, & Laodamiam, & Hippolochum suscepit, quamuis alij è diuersis mulieribus hos susceptos voluerunt. His rebus cognitis cum innocentia Bellerophonis postea omnib. paruisset, illam infamiam non ferens Proeti vxor sumpta cicuta sibi mortem conscivit. At Iobates postea decedens successorē etiam regni Bellerophonem instituit. Sed Bellerophon, quale est ingenium plerisque mortalium, tanta rerum gestatum felicitate nimium elatus in cælum quoque ascendere

super equo Pegaso voluit: quam arrogātiā Iupiter omnis temeritatis grauiſſimus vindex deprimēdam eſſe ratus, ceſtrum illi equo immiſit, quare Bellerophon præceps in terram deturbatur. Cū in Aleiam Cilicię planitiem iſ cecidiſſet, cæcusque factus fuiſſet, tamdiu errauit per illam planitiem, quamdiu vixit, donec inedia deniq; fuit abſumptus ac victus penuria, cū nullam neque domum, neque hominem reperiſſet. at Pegafus nunc ſublimis, nunc depreſſus per æra volans, in cœlum denique rediit in Iouis præſepe, quæ ſtellæ ſunt ita vocatæ. quod cū vidiffet Aurora, hunc impetrauit à Ioue, vt ab eo vecta quotidianum curſum conficeret. Sed de fabuloſis hæctenus.

¶ Hanc fabulam alij ad hiftoriam, alij ad phyſicam, alij ad ethicam explicationem traduxerunt. Quæ ad hiftoriam ſpectant, ea per ſe patent, niſi quod Pegafus nauis fuerit ita dicta *ἐν τῇ ἀνὴρ ὄντι*, à compingendo ſcilicet. Fuerunt qui Bellerophontem nihil aliud eſſe putauerint, quàm humorem motu Solis eleuatum: quoniam ære vi ſolis agitato pars grauior ſublata paulo poſt rursus deorſum demittitur, atque cogitur, quæ cū feratur deorſum & coaguletur, Pegafus dicta fuit. Cū verò pars ſubtilior ad regionem ignis feratur, ſic illa pars craſſior dicta fuit à Ioue deorſum detrufa fuiſſet atq; cū Pegaso ex aqua ob motum cœli diurnum ſublato Aurora oriatur, dies dictus eſt, vt ſenſui magis patet, at non Bellerophon, à Pegaso equo portari. Alij generationem elementorum, cū alia ſurſum, alia deorſum ferantur, vt leuiſa ſunt aut grauiſa, per hæc ſignificari maluerunt. Alij vitę humanę rationē propè omnem ſub hac fabula contineri tradiderunt: nam neq; aduerſis rebus nimis triftari, neq; proſperis & felicibus nimis gloriari aut extolli conuenit, quoniam horum omnium deniq; moderatorē Deum eſſe experimur. Is enim pro ſua ſingulari clementia & calamitatib; iniquè circumuentos adiuuat, quod accidit, dum calamitoſus eſſet, Bellerophonti, & nimis elatos animos deprimat, quare præceps idem poſtea dicitur de cœlo detrufus. Alij malunt Chimæram fuiſſe Lyciorum ducem rei bellicę peritiſſimum, ſed immani crudelitate, qui cū piraticam exerceret, vebereturq; in nauī, cuius proſa leonem, puppis draconem haberet, in medio capta eſſet depicta, quē inſecutus Bellerophon cum citiſſima ac expeditiſſima nauī lōga Pegaso vocata interemī: quare datus eſt locus fabulæ, vt ait Plutar. in claris mulieribus.

ribus. At Lucianus in astrologia sensit animū Bellerophontis ad sublimium rerum speculationem elatum equum fuisse creditum alatum, atq; ita rem fabulis inuolutam. Alij ad astronomicas rationes hæc ipsa quæ de physicis dicta sunt, transtulerunt, eaq; fieri inquit pro viribus astrorum, quas cum prior Bellerophon deprehendisset, dictus est in cælum ascendisse. Alij dixerunt Bellerophontem à Pegaso alato vectum Chimæram interemisse, quia is celetem prior inuenit & frenum, ut ait Pindari interpres: sicuti bigarum inuentor fuit Castor, quadrigas Erichthonius Atheniensis inuenit. Dictus est is equus alatus, ut voluerunt quidam, nauigium, cum ille prior omnium inuenerit nauigare classe, atq; ordinem classis instruendæ, cum vela & remi alæ sint nauigiorum. Hic igitur nauali prælio Solymis populis bellicosis superatis, quos leonibus similes dixerunt poete, Amazonibus arma intulit, quas per loca difficilia & montosa peragantes capras vocarunt. Insidias porro quas Iobates è lectissimis iuuenibus illi parauerat redeunti, caudam serpentis vocarunt. At de Bellerophonte satis, nunc de Rhea dicamus.

De Rhea. CAP. V.

RHEAM scripsit Hesiodus in Theogonia Terræ & Cœli fuisse filiam, cum ita de filiis Terræ loquitur:

Οὐρανὸν ὀλυνθεῖσσι τέκ' ἠ' κεκρόν' βαθυδίνῳ,
κοῖον τε, κρήνῃ δ' ὕ' πόδιόνα τ' ἰαπετόν τε,
Θείαν τε, ῥ' ἑάν τε, Θέμιν τε, Μνημοσύνην τε.

*Oceanum peperit Cæla coniuncta profundum,
Cœniamq; Cœcūmq; Hyperionemq; Iapetumq;
Thiamq; Rheamq; Themimq; Mnemosinēq;*

At Orpheus in hymnis Rheam primam omnium à Deo factā fuisse inquit, quem Protogonū appellat, cum ita inquit:

Πόττα ῥ' ἴα, θύοιτιρ πολυμέρφι πρωτογόνοιο.

O Rhea Protogoni genitorum filia summi.

Quæ cum fuisset postea Saturni vxor credita, ita de illa scripsit idem Orpheus:

Πόντιμ', ἀγλαόμερφι, κρόνῃ σύμικτιρ μακάρεσσι,

Saturni felix coniux, cui splendida forma est.

Ex hac idem poeta terram, & mare, & cælum, & ventos genitos fuisse tradidit, quæ Deorum & hominum parens appellata est, ut patet in his carminibus eiusdem Orphei: